

Агоп Мелконян
Там, тогава...

Това беше най-унилата гара, която беше виждал. А като всеки дребен търговски пътник беше виждал много. Обрасла в къпини, избеляла като шлифер на клошар, с издраскани върху мазилката думи, каквито жените не говорят гласно. Пред нея минаваха само две релси и по тях – само един влак. Сутрин отиваше към близкото градче, вечер се връщаше към другото близко градче. Някога е спирал тук, за да се напие локомотивът с вода преди стръмнините; сега спира по навик или от уважение.

А това беше най-унилият човек, когото беше срещал някога. Външно съвсем приличаше на гарата или на близкия кантон до нея. Един такъв като че ли издухан. Може би избелял или изтрит. Човъркаше с мотика из двора и неохотно прогонваше кокошките, които се оглеждаха за червен.

– Кога ще дойде влакът? – провикна се Рей.

– Надвечер – каза мъжът и остави мотиката. – Малко преди да се стъмни.

Рей се сепна от мисълта, че ще трябва да понесе компанията му. Поне десетина часа. Не обичаше такива хора, не обичаше такива познанства, не обичаше такива гари. Не обичаше миризмата на пот, нито на куришки. Обичаше джин с много лед и малко тоник.

– Няма друга връзка с града, нали?

– Няма, господине.

Рей седна на малката дървена пейка между гарата и кантона. Обзе го натрапчивата мисъл, че е попаднал в капан. Че тези десет часа ще станат дни, а после безкрайност. Че никога няма да се махне и съвсем скоро ще заприлича или на гарата, или на кантонера. Че никога няма да се върне при луминесцентните светлини, женския кикот, джина.

– По работа ли?

Рей вдигна глава, но контражурът му попречи да види лицето му. Това сякаш го успокои, защото и без това не искаше да види лицето му. Не изпитваше потребност от нови лица.

– По работа. Търговски пътник съм.

– И какво предлага господинът?

– Дребни детски играчки. Куклички, мечета.

Кантонерът се отмести от светлината и седна до него. Не вонеше на пот.

– Жалко, наоколо няма деца. Няма и магазин за играчки...

– Знам – сухо рече Рей.

Млъкнаха. Тишината го гнетеше, но не искаше да подхваща

никакви разговори. Искаше да остане сам и да се проклена задето се хвана на въдицата на шефа. От двора изкукурига петел.

– Чухте ли? – попита кантонерът. – Това е Ромул. По гласа го познавам. Рем е по-писклив, защото е кастриран.

Рей се сети, че не обича и петлите.

– Ромул е много точен – продължи излиянията си кантонерът. – Като крачещ червеникав часовник с опашка. Каза ми, че е време за първия джин.

– Джин ли? – Рей се сепна като при удар в тила.

– Защо, не пиете ли?

Нищо на света не можеше да принуди Рей да изневери на нрава си. Облада го странното усещане, че обича този петел. И не само защото не е кастриран.

В кантона беше чисто и съвсем прилично. Дървен шкаф, легло с метални табли, маса с протрита, но изпрана покривка.

Господи! – възкликна душата на Рей, когато видя лед в чашата с джин.

– Машинистът е добро момче – започна кантонерът. – Спира влака само за да ми носи това-онова. Вече седем години не се е качвал никой и никой не е слизал. А хладилника си направих сам. – Когато Рей се опули изненадано, кантонерът допълни: – Аз съм инженер, господине.

– Инженер в този забравен от света кантон? Защо не си намерихте друга работа?

– Аз не съм кантонер, господине. Някога това беше гара и си имаше кантонер. А аз бях директор на железниците в района. Е, наистина, твърде отдавна беше. Преди трийсет години. Сега не е гара и няма нужда от кантонер. Забравих да ви се представя: Давид Дабълю Соломон.

– И сега живеете тук, така ли?

– Нещо такова. – Давид Дабълю беше странно стеснителен. – Почтоно е да се каже: чакам.

Рей направи точен ход, като не попита кого или какво.

Давид Дабълю свали работната си престилка, ризата му беше почти снежна, а панталоните – старателно изгладени.

– Чакам една жена, разбирате ли? – пак със същата стеснителност.

– Разбирам – отвърна Рей. – Не е толкова сложно за разбиране. Освен дето... казахте трийсет години.

– По-точно, трийсет години, седем месеца и четири дни.

Езикът на Рей постепенно се развързваше. Поначало ставаше разговорлив едва към края на първия джин.

– Толкова дълго не се чака дори второто пришествие на Бога! – възкликна той. – Трийсет години и колко там...

– Това за Бога е друга история! – отсече Давид Дабълно строго. – Съвсем друга история. А тук чакам една жена, имаме среща.

– Позакъснява – злъчно подметна Рей.

Едва сега си помисли, че физиономията на Давид Дабълно е съвсем добродушна и излъчва някаква странна радиация. Лице на човек, който не е подвластен на времето.

– Ще дойде – уверено рече Давид Дабълно. – Жените, както знаете, имат странно разбиране за точност. А Мария си е малко разсеяна. И неорганизирана.

– Може да е забравила – Рей впи очи в Давид Дабълно. – Защо не ѝ напомните с писмо?

– Не, в никакъв случай не бива! Мъжът ѝ ще разбере и тогава...

Рей вече влизаше в тази налудничава игра на събития.

– Тя е омъжена, така ли?

– Да, нали затова решихме да избягаме. Мария беше хладна към него, нямаха деца. А аз тогава бях приятен мъж, господине. Тя ме хареса и решихме да избягаме двамата в Париж.

Рей едва не подскочи от стола.

– Чак в Париж?

– Ъхъ. Тя казваше, че обожавя Париж. Голям град, красив, там можехме да се скрием от съпруга ѝ. Затова решихме: ще избягаме в Париж.

Рей демонстративно вдигна празната си чаша, впи поглед в дъното ѝ и Давид Дабълно мигом се надигна. Вървеше бавно, но стегнато и с достойнство, като офицер от кавалерията.

– И после?

– После уточнихме всичко – започна Давид Дабълно от съседната стая. – Планът ни беше прост. Аз пристигнах от Медфорд със сутрешния влак, тя трябваше да дойде с вечерния от Рокуил. Заедно трябваше да тръгнем за Париж.

– А тя не дойде, така ли?

Давид Дабълно се върна с високите чаши в ръка и постави едната пред Рей. Вдигна своята мълчаливо за наздравница, отпи и отиде до прозореца. Навън се виждаше само стръмно изкачващата се по склона влакова линия и високите дървета около нея. Кукувицата се показа от часовника и Давид Дабълно търпеливо изчака края на песента ѝ.

– Ето, това не знам – започна той. – Може и да е дошла, разбирате

ли? Познавах кантонера, нали бях директор на железниците в района. Покани ме да вляза, разговорихме се. Как да ви кажа, разговорът ни беше мъжки. Досещате се какво означава това, нали? Аз бях силно развълнуван, но не му казах за Париж. Говорихме дълго, твърде дълго, господине. Виното развърза езичите ни, всеки искаше да смае другия... Когато чухме влака, той вече заминаваше.

Рей направи втори сполучлив ход като не зададе въпрос. Не трябваше да бърза. Трябваше да се научи да чака като Давид Дабълю. Трябваше да се освободи от усещането за време.

– Може би е слязла, огледала се е... Може би, казвам... И като не ме е видяла, отново се е качила във влака. Не е изключено да е така, нали? Струва ми се, че не е изключено да е дошла... Не знам. Влакът замина и не знам дали тя е била в него.

Рей прехапа устни, защото много му се искаше да подхвърли нещо злобно, например „Абе ти си вярвай!“. Вместо това реши да бъде мек и отстъпчив.

– Може да е било така – каза. – Понякога хората се разминават за части от секундата. Понякога секундите правят много лоши шеги.

– Секундите – поклати глава Давид Дабълю. – Беше седемнайсет часа, тринадесет минути и шест секунди. Денят беше трети април. – Гледаше през прозореца и вече разговаряше като че ли със себе си. – Предвидих всичко, обърках вековете.

– Вековете ли?

– Да, нещо се получи с вековете. Уж бях изчислил всичко до най-малкия детайл. Засилваш се да прескочиш рекичка, а като се приземиш, зад гърба ти се оказва море.

Рей не разбираше за какво става дума, но беше решил да изпита търпението си. Когато обаче Давид Дабълю направи твърде дълга пауза, не издържа.

– Нищо не разбирам. За какви векове става дума?

Изглежда Давид Дабълю също беше решил да изпита търпението му. Отново взе празните чаши и отиде в съседната стая. Върна се, седна на стола отсреща и бавно отпи.

– Нищо особено, момко. Направих машина на времето.

Ако не беше на третия джин, Рей сигурно би реагирал. При тази фраза всеки трезвен човек или крещи, или бие, или просто си отива. Но нервите на Рей бяха вече с отпуснати пружини, затова просто попита:

– Машина ли?

– Тъх – отвърна Давид Дабълю със спокойствието на сфинкс. –

Още се търкаля на двора. Защото всяка машина на времето може да се използва само веднъж. За съжаление, само веднъж.

Рей не искаше да говори. Нищо не разбираше от машини на времето. Рей беше най-обикновен търговски пътник, който предлага детски играчки от плюш.

– Уж бях изчислил всичко с точност до секундата. Трябваше да ида на гарата две секунди по-рано. Две секунди преди тръгването на влака. Две секунди преди нейното заминаване. Тогава Мария щеше да ме види и всичко да тръгне по друга линия на времето. Но нещо се обърка.

– Вековете ли? – попита Рей.

– Вековете – кимна Давид Дабълю. – Нямах настройване на вековете, не предполагагах...

– И къде се озовахте?

Давид Дабълю се наведе напред, вторачи се в лицето му и каза заговорнически:

– Там. Тогава.

Сякаш омагьосан от внезапната промяна в поведението му, Рей също се наведе напред и прошепна:

– Къде? Кога?

Давид Дабълю бавно се изправи и пак отиде до прозореца. Вече не беше тук и сега.

– Не знам. Беше притъмняло. Духаше отвратителен вятър. Тълпата крещеше нещо, което не разбирах. Тогава видях Мария. Паднала на колене пред средния и протегнала ръце към окованите му нозе. Да, това беше Мария. Безупречно точно бях изчислил времето, до секунда.

Давид Дабълю преглътна и бавно запали цигара.

– Бяха трима, тя беше паднала под кръста на онзи в средата. Успях да се промъкна между щитовете на момчетата и допълзях до нея. Исках да я взема със себе си. Казах ѝ тихичко „Хайде, да тръгваме“, но тя само поклати глава. Лицето ѝ беше тебеширено и обляно в сълзи. Беше вдигнала глава нагоре и стиснала шепите си молитвено. Помолих я втори път, тя пак ми отказа. После се върнах назад, сиреч тук. Това е всичко.

– Не! – кресна Рей и удари с юмрук по масата. – Това не може да е всичко!

Давид Дабълю бавно се извърна към него.

– Нищо не можех да направя, разбирате ли. Тя не искаше да дойде с мен, тя искаше да си остане там и тогава.

– Не! – отново кресна Рей. – И вие не погледнахте нагоре да видите кой е на кръста?

Давид Дабълю се приближи, наведе се над него и почти до ухото му прошепна:

– А вие бихте ли погледнали нагоре?

Точно тогава се чу локомотивна свирка и пронизително стържено на метал в метал. Рей скочи, грабна шлифера и куфарчето си и хукна към вратата. Спря за миг да се сбогува, но когато се извърна, Давид Дабълю отново го попита:

– Не ми отговорихте, господине, вие бихте ли го погледнали в очите?

Рей хукна, тичешком пресече двора и перона с откъртени плочки. Когато се метна на стъпалото, влакът вече тръгваше. Обърна глава към малката избеляла гара и тогава я видя – на перона стърчеше самотно дребна женица с малка пътна чанта.

Рей машинално погледна часовника си – беше седемнайсет часа, тринайсет минути и четири секунди.

КРАЙ

© Агоп Мелконян

Источник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/9>]